

11. DİL VE ANLATIM YAZILI SINAV SORULARI

Öğrencinin Adı ve Soyadı :													Sınıfı:						Numarası:			
Soru No	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	TOPLAM
S.Puanı	17	10	1	11	10	1	4	2	10	14	10	10										100
Ö Puanı																						
Yanıtlarınızı okunaklı bir yazı ile doğru, anlamlı ve tam cümle kurarak yazınız.																						
Sınav kağıt düzenine, noktalama işaretlerine ve yazım kurallarına dikkat ediniz.																						
Belirtilen açıklamalar, değerlendirmede % 10 ağırlıkta etkili olacaktır.																						

METİN 1

"Açık Deniz" şiirinde şairin büyük fetihlerden sonra yenilgilere uğramış yurdun durumunun verdiği hüznle birlikte içinde bulunduğu durumdan kaçma isteği ve özgürlük tutkusu açık denizle özdeşleştirilmektedir. Şiirin ilk bölümünde yer yer dolaylı ve eksiltili anlatımdan yararlanılmış, ikinci bölümde fırtınalı okyanus etkili biçimde betimlenmiştir. Açık istiare örneği olan "Gökyüzü kurşunla örtülü" sözleriyle bir yandan fırtına sırasında göğün rengi belirtilirken bir yandan da savaş sahnesi anımsatılmaktadır. Şairin anlatımını güçlendiren ve ve doğallaştıran yönlerden biri konuşma dili öğelerine yer vermesidir. "O ne coşkun geliştii o" "yelken, vapur ne varsa kaçmış limanlara" gibi kullanımlar bunun göstergelerinden bir kaçıdır.

METİN 2

Cadı bir fareyi evlat edinmiş, fare büyüyüp serpilmiş ve prensesler kadar güzel bir kız olmuş ve bir gün annesine "Anneciğim büyüdüm, evlenmenin zamanı geldi." demiş. Cadı da "İyi ama güzel kızım sen kimlere layıksın?" diye ona sormuş. Kız da prensesler kadar güzel olduğuma göre "en güçlüye, yani güneşe" demiş. Kalkıp güneşe gitmişler çaresiz. Güneşe : "İyi ama en güçlü ben değilim ki! Bulutları görüyorsun canları isteyince önüme geçip karartıyorlar beni. Ben bile aciz kalıyorum demiş. Kalkıp bulutlara gitmişler bu kez. Aynı şeyleri onlara söyleyince bulutlar da biz de çok güçlü değiliz. Bir rüzgâr çıkmaya görsün hiçbirimizden eser kalmaz.

METİN 3

Nine : - Oğul, oğul!
Hasan : - Buyur anam, canım anam!
Nine: -Elinizden kaçırdığınız Çolakgillerin Mustafa mıydı?
Hasan: -Evet ana.
Nine: Mustafa buradadır.
Hasan: -Sen ne diyon ana?
(Hepsi donakalırlar.)
Nine: -Töreeye sığınmıştır Mustafa oğul. Artık canı bize emanettir.
(Kadınlar yavaş yavaş yaklaşırlar.)
Hasan: -Doğru mu der nineniz?
Zühre (Korkudan geri çekilir.) -Evet dede.

Aşağıdaki soruları yukarıdaki metinlerden hareketle yanıtlayınız.

- 1)a-Yukarıdaki metinleri Gerçeklikle ilişkileri İşlevleri Yazılış amaçları bakımından gruplandırınız. (6 puan)

b- Yukarıdaki metinlerin ne tür metin olduklarını saptayınız. (3 puan)

c-Yukarıdaki metinlerde hangi anlatım türlerinin (anlatım biçimi) kullanıldığını yazınız. (3 puan)

d- Yukarıdaki metinlerde dilin hangi işlevleriyle kullanıldığını saptayınız. (3 puan)

e-Yukarıdaki metinlerin hangilerinde üslup kaygısının ön planda olduğunu yazınız. (2 puan)

2)Yukarıdaki metinlerden yola çıkaraköğretici metinlerin ve sanatsal metinlerin ayırıcı özelliklerini beşer maddeyle yazınız. (Karşılaştırarak yazılabilir.) (10 puan)

METİN 4

16 temmuz 2001

Sevgili dostum;

Mektubun galiba geç geldi. Şimdi pekiyi bilemiyorum ama ya tatile çıkmak üzereyken elime geçti yada döndükten sonra. Bu gecikmenin önemi yokda kendi vakitlerim açısından yerini saptamaya çalışıyorum. Güzel bir mektupdu, Epey bilgi veriyordun. Seni hiç değilse bir mektup süresince görmüş gibi oldum. Tatil dediğim en çömert hesapla onbeş günlük birşeydi. Ali Bodrumdaki evinin anahtarı bana bırakmışdı. Denize gitmek uzun iş, ben havuza girdim. Bu arada “narla incire gazel”i bitirdim.

(.....) Bu aralar gene ağrılarım tuttu. Ufak tefek mıymıntılıklar gelip geçiyor. Kafaya takmayıp bir takım şeyleri ciddiye almamak lazım değilmi .

Haydi güzelim hepinizi kucaklarım. Sevgiyle, selamla.

3)Okuduğunuz metin ne tür bir mektup özelliği taşımaktadır?(1 puan)

4) Metindeki yazım ve noktalama hatalarını saptayınız, bunların altlarını metin üzerinde renkli kalemle çiziniz.(11 puan)

5)Metindeki yumuşama, sertleşme, ses düşmesi örneklerini belirleyerek aşağıdaki boşluğa yazınız. (10 puan)

METİN 5

9 mart 1987

Sakalımı traş etmek için aynanın karşısına geçtim. Radyoda “Kekliği Düz Ovada Avırlar.” Türküsü çalıyor. Birden her şeyi unutarak ellerimi, gözlerimi; kaşlarımı; oynatmaya başladım. Giderek kendimi bir sahne üstünde sanarak ellerim, gözlerimle; kaşlarımla türlü şaklabanlıklar yapmaya başladım. Kendime ancak türkü bitince geldim. Salah Birseli bu halde görseler ne derler acaba. Kapının zili...Dışarıdansıtcünün sesi geliyor. Her gün çalar kapıyı bu sütçü. Bende önce “Biz süt almıyoruz.” Derim. Bir başka çalışında “Yahu kardeşim ne biçim adamsın sen neden süt getirmiyorsun?” derim büyük bir sahtecilikle.

6)Okuduğunuz metnin türü nedir ? (1 puan)

7)Bu metinle yukarıda incelediğiniz metnin tipik farkları nelerdir? (4 puan)

8)İncelediğiniz metnin en önemli özelliğinin “samimiyet ve gözlem” olduğunu hatırlarsak metindeki hangi ifadeler bu özellikleri yansıtmaktadır? (2 puan)

9)Metindeki yazım yanlış örnekleri saptayınız. Metnin üzerinde renkli kalemle bunların altını çizin.(10 puan)

10) Türk edebiyatında mektup türünün anlatım biçimi olarak kullanıldığı eserleri bu eserlerin türlerini ve yazarlarını yazınız. (14 puan)

11)Hastalığınız nedeniyle giremediğiniz sınavın tekrarına girebilmek için mazeretinizi bildiren bir dilekçe yazınız.(10 puan)

12) Aşağıdaki cümlelerde bulunan anlatım bozukluklarının nedenini yazarak bu cümleleri düzeltiniz.
(Nedeni yazılmayan örnekler için puan verilmeyecektir.) 10 puan

Yıllarca karşılıklı mektuplaştık.

Yaklaşık bin civarında öğrenci var.

Ben ondan kuşku ediyorum.

Geçen gün nedense hasta olmuş.

Kızımız yürümesini ve konuşmasını öğrendi.

Onun çok çekimsiz bir yapısı var.

Kardeşimle evlerimiz çok yaklaşıp.

Genç şairleri azımsamamak gerekiyor.

Eminim ki gelmeyi isteyen Tayyip olsa gerek.

Hazar yeni durağa gelmişti ki otobüs gitti.

POLATINAL